

Afati i fundit për zbatimin e rekomandimeve	Në vazhdimësi
Statusi i rekomandimit	Pranuar nga subjekti i audituar.
Observacioni i gjetjes nr. 13	Opinioni i grupit të auditimit: Nuk është paraqitur observacion për këtë gjetje. Por gjatë observacioneve vihet re se është konfunduar ndarja e detyrave me hartimin dhe miratimin e manualit të proceseve të punës dhe hartës së proceseve të shtjelluara në Aneksin 2, 3 dhe 4 të Manualit të Menaxhimit Kontrollit Financiar.
Konkluzion përfundimtar i audituesve për gjetjen	Në manualin e proceseve të punës duhet përcaktuar me detaje roli, detyrat, kontrolli, delegimi dhe ndarja e detyrave për të gjitha drejtoritë e DNJF-së. Ky dokument nxjerr në pah çfarë duhet bërë dhe nga kush duhet realizuar. Gjithashtu manuali përshkruan të gjitha proceset e punës në sektor dhe drejtori, duke mundësuar identifikimin e dobësive, mungesën e ndarjes së detyrave apo mungesën e zëvendësuesve të personave përgjegjës, në funksion të kryerjes së detyrave të sektorit/drejtorisë. Të ndiqet hartimi dhe përditësimi i procesit të hartimit të manualeve të proceseve të punës, harta e proceseve dhe gjurmën e auditimit për të gjitha drejtoritë e DNJF-së.
Rishikimi i statusit të gjetjes	Qëndron rekomandimi i grupit të auditimit.
Rishikimi i nivelit të riskut	I mesëm.

9. Auditimi i Teknologjisë së Informacionit

Lidhur me sistemet e teknologjisë së informacionit Drejtoria e Ndhmës Juridike Falas duhet të menaxhojë funksionimin e kompjuterave dhe sistemeve në DNJF dhe në Qendrat e Ndhmës Juridike në rrethe. Për këtë arsye DNJF-ja ka aplikuar për t'u pajisur me një punonjës të IT-së në zbatim të Programit Kombëtar të Praktikave të Punës.

V. GJETJET DHE REKOMANDIMET DHE PËRCAKTIMI I NIVELIT TË RISKUT:

Gjetje	Rekomandimi
--------	-------------

			Niveli i Riskut
1.	<p>Gjatë procesit të auditimi konstatuam se në Drejtorinë e Ndihmës Juridike Falas gjatë periudhës Qershor – Dhjetor 2020, janë akumuluar detyrime të papaguara në lidhje me kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, për shkak të deklarimit me vonesë në sistemin e organeve tatimore për punonjësve e këtij institucioni detyrim ky në shumën 37,347 lekë.</p> <p>Gjithashtu nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve me shkresën nr. 12 968, datë 14.10.2021 drejtuar Ministrisë së Drejtësisë, përcaktohet qartë se në mbështetje të Ligjit 9920, datë 19.08.2008,” Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, Drejtoria e Ndihmës Juridike Falas rezulton të jetë debitore në shumën 37,347 lekë, për deklarim të vonuar në sistemin e organeve tatimore, për periudhën Qershor –Dhjetor 2020.</p>	<p>Nga ana e Drejtorisë së Ndihmës Juridike Falas të ndiqen të gjitha rrugët administrative dhe ligjore për arkëtimin e vlerës 37,347 lekë, për deklarim të vonuar në sistemin e organeve tatimore. Ky detyrim përfaqëson shkelje e disiplinës financiare dhe duhet të zhdëmtohet nga personi përgjegjës që ka shkatuar këte detyrim të paparashikuara nga ligji nr.9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe të zbatohet me korrektësi kuadri ligjor në lidhje me mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.</p>	I Lartë
2.	<p>Në strukturën funksionale, për periudhën e audituar ka patur rreth <u>10</u> vende vakante. Mosplotësimi i vendeve vakante sjell vështirësi në realizimin e detyrave funksionale, mosrealizim të objektivave të drejtorive me cilësi dhe efektivitet të proceseve të punës.</p>	<p>Vakancat organike të ndiqen me prioritet nga institucioni, për plotësimin sa më shpejtë të saj, pasi mungesa e punonjësve ndikon negativisht në realizimin e objektivave të institucionit.</p>	I mesëm
3.	<p>Nga auditimi i dosjeve të personelit u konstatua se administrimi i tyre nuk ishte mbajtur konform VKM-së nr.833/2020.</p> <p>Situata: Mosadministrimi i dosjeve konform VKM-së nr.833/2020. Në disa prej dosjeve mungonin dokumentat e noterizuara, aktet e emërimit nga DAP dhe fleta e inventarizimit të dosjeve.</p> <p>Kriteri: VKM-ja nr. 833, datë 28.10.2020 “Për rregullat e hollësishme për përmbajtjen, procedurën dhe administrimin e dosjeve të personelit”.</p>	<p>Të përditësohen të gjitha dosjet e personelit të DNJF-së sipas Lidhjes I të VKM- së nr. 833, datë 28.10.2020.</p>	I mesëm

	<p>Ndikimi/Efekti: Kjo parregullsi ka ardhur si pasojë e mungesës së specialistit të burimeve njerëzore, si personi përgjegjës për administrimin e dosjeve të personelit të Drejtorisë së Financës, Aseteve dhe Shërbimeve Mbështetëse.</p>		
4.	<p>Nga ana e D.N.J.F-së Tiranë ,(Drejtoria e Financës) në gjykimin e grupit të auditimit theksojmë se në lidhje me realizimit e zërve buxhetor për vitin 2019-2020-2021, konkretisht artikulli 602 “Shpenzime operative”, është realizuar respektivisht 42.4 % për vitin 2019, viti 2020 është realizuar 33.5% dhe për vitin 2021 është realizuar 26.3% , fakt që tregon performancë relativisht të ulët, të realizimit të këtij artikulli,si dhe ndjekjen dhe realizimin jo sistematik të fondeve të planifikuar për vitin ushtrimor. Ky artikull duhet të mbështetet në argumentime më të qarta dhe të sakta planifikimi. Shkalla e shfrytëzimit të fondeve të buxhetit është nën ndikimin e herpashershëm të ndryshimit të (Nëpunësit zbatues) dhe nuk mbështetet në argumentime të sakta planifikimi.</p>	<p>Drejtoria e financës në DNJF duhet të menaxhojë efektivitet situatën në përdorimin e fondeve buxhetore vjetore duke ju përgjigjur nevojave reale të institucionit. Ky institucion duhet të bashkërendojë punën me Drejtorinë e Buxhetit në Ministrinë e Drejtësisë duke siguruar standartet e nevojshme të sistemit buxhetor.</p>	I mesëm
5.	<p>Nga ana e D.N.J. F-së Tiranë, (Drejtoria e Financës) në gjykimin e grupit të auditimit theksojmë se për vitin 2019, plani i buxhetit i miratuar me ndryshime, është në shumën 43,000,000 lekë, është realizuar në shumën 16,313,158 lekë, ose 38%, me mosrealizim prej 26,686,842 lekë. Për vitin 2020, plani i buxhetit i miratuar me ndryshime, është në shumën 45,500,000 lekë, është realizuar në shumën 17,139,586 lekë, ose 38%, me mosrealizim prej 28,360,414 lekë. Mungesat në stafin e institucionit si dhe problematikat e hasura në këtë institucion nga ristrukturimi kanë lidhje me ecurinë, ndjekjen dhe realizimin e performancës buxhetore. Gjithashtu ka ndikuar edhe situata konkrete e pandemisë globale të</p>	<p>Nga DNJF-ja të evidentohen shkaqet dhe përgjegjësitë e mosrealizimit të buxhetit të miratuar, me qëllim që të reflektohet plotësisht performanca buxhetore në përmbushjen e objektivave të institucionit.</p>	I mesëm

	krijuar nga COVID-19, për këtë arsye procedurat e prokurimit janë ndërprerë për një periudhë të tejzgjatur, por grupi i auditimit këshilloi ndjekjen në të ardhmen me efektivitet e pergjegjesi te realizimit te zerave buxhetor.		
6.	Nga auditimi është evidentuar shkalla e ulët e realizimit të mallrave të prokurueshme në masën 37.6%, duke u krahasuar me nivelin e planifikimit (me ndryshime) që pasqyrohet në tabelën e mësipërme. Gjithashtu evidentohet, fenomeni i përqëndrimit të likuidimit të shpenzimeve në fund të vitit buxhetor, e cila ka ardhur si rezultat (efektet) i zvarritjes së procedurave të prokurimit, të realizimit të investimeve publike në kohë, likuidimi i tyre brenda vitit ushtrimor, me ligjin nr. 48/2014 datë 24.04.2014 "Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare" neni 7 "Afati për autoritetet publike", pika "i"	Drejtoria e Ndhmës Juridike Falas(Njësia e prokurimeve) në bashkëpunim me Drejtorinë e Financave të marrë masa për realizimin e procedurave të mallrave dhe investimeve, në mënyrë që të zbatojnë me rigorozitet realizimin faktik të tyre, shërbimeve apo mallrave, si dhe likuidimin e tyre në mënyrë periodike, me qëllim realizimin dhe likuidimin e tyre në kohë gjatë gjithë vitit buxhetor, me qëllim rritjen e performancës buxhetore të saj.	I mesëm
7.	Nga auditimi i transaksioneve, u konstatua se, gjatë periudhës objekt auditim për vitin 2019 dhe 2020, shuma 1,167 lekë, vlerësohet si shpenzim i kryer pa efektivitet , si shpenzime të kryera për detyrimet e prapambetura në lidhje me kamatvonesat për pagesat e shpenzimeve për ujë, si dhe kamatvonesat në lidhje me detyrimet tatimore në drejtorit vendore e taksave për vitet 2018-2019, në kundërshtim me Ligjin nr.9936, datë 26.6.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë" neni 10, si dhe në kundërshtim me, ligjin nr. 48/2014 datë 24.04.2014 "Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare" neni 7 "Afati për autoritetet publike", pika "i" Gjatë auditimit u konstatuan urdhër shpenzime për detyrimet e prapambetura në lidhje me kamatvonesat për pagesat e faturës së ujit për periudhën Gusht 2020, në shumën 240 lekë . Gjithashtu u konstatuan vonesë likuidimi dhe kamatvonesat në lidhje me detyrimet tatimore në drejtorinë e taksave dhe tarifave, për vitin 2019, në shumën 927 lekë . Këto detyrime kanë ardhur si rezultat i mosmarrëveshjeve të krijuara midis DNJF-së dhe palëve të treta. Pavarësisht se ato e kanë	D.N.J.F Tiranë, me qëllim mosimplikimin e risqeve për krijimin e detyrimeve të reja, të marrë masa për likuidimin në kohë të faturave ose të një kërkesë-pagese të njëvlershme, brenda agfateve të përcaktuara në ligjin nr. 48/2014 datë 24.04.2014 "Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare" neni 7 "Afati për autoritetet publike", pika "i", si dhe te kryhen keto pagesa konform Ligjin nr.9936, datë 26.6.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë" neni 10,.	I mesëm

	<p>burimin tek mungesa e bashkëpunimit ndërinstytucional, gjobat e paguara përbëjnë shkelje të disiplinës financiare për shtetin, .</p> <p>Pagesa e kryer për pagesë gjobe nuk mund të mbulohet nga fondet e buxhetit të shtetit , dhe veprimet e mësipërme bien në kundërshtim me Ligji nr.9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, neni 10.</p> <p><i>Pagesat e gjobave dhe kamatvonesave të cilat janë paguar nga Drejtoria e financës në DNJF, janë kryer në kundërshtim me Ligjin Organik të Buxhetit.</i></p>		
8.	<p>Për periudhën e audituar për vitet 2019-2020, janë likujduar fatura mbi afatin e parashikuar 30 ditor në kundërshtim me ligjin nr. 48/2014 datë 24.04.2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare”, konkretisht neni 7 “Afati për autoritetet publike”, pika “i” ku thotë se “30 ditë kalendarike pas datës së marrjes nga debitori të faturës ose kërkesë pagese të njëvleftshme”, institucioni duhet të kryej likujdimin. Konkretisht janë likujduar 5 fatura, mbi 30 ditë nga lëshimi i faturës së furnitorit, me një vlerë totale prej 148,210 lekë duke sjellë:</p> <p>a. Tejkallim të afateve që parashikon Ligji nr. 48/2014 datë 24.04.2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare dhe si pasojë</p> <p>b. implikojnë risqe për krijimin e detyrimeve të reja (të prapambetura).</p>	<p>Me qëllim respektimin e disiplinës buxhetore dhe shmangien e riskut për krijimin e detyrimeve të prapambetura, në çdo rast NZ duhet të paraqes në strukturën e thesarit dokumentacionin justifikues të shpenzimeve për rastet e pagesave ndaj operatorëve ekonomikë, brenda 30 ditëve nga data e faturës origjinale të OE-së, dhe jo ndryshe. Për cdo rast në vijim, që do të konstatohet ndryshe, të evidentohen përgjegjësitë dhe për personat përgjegjës për shkaktimin e vonesave të aplikohen sanksionet e parashikuara në Kreun IX, neni 71, të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në RSH”, I ndryshuar</p>	I mesëm
9.	<p>Nga ana DNJF (Drejtoria e Finacës) në gjykimin e grupit të auditimit nuk janë zbatuar saktë përcaktimet ligjore për rastin e pagesës së lejes së pakryer për vitin 2020 si rrjedhojë e ndryshimit të pozicionit të punës përmes procedurës së lëvizjes paralele , të bazuar në përlllogaritje jo korrekte sipas kuadrit ligjor e financiar aktual , veprim ky në kundërshtim me vendimin nr.511, datë</p>	<p>DNJF (Drejtoria e Finacës) të marrë masa dhe të ndjekë të gjithë rrugët administrative dhe ligjore për arkëtimin e vlerës prej 19,092 lekë, përfutuar në mënyrë jo korrekte sipas kuadrit ligjor e financiar aktual e cila përfaqëson një</p>	I lartë

	<p>24.10.2002 "Për kohëzgjatjen e punës dhe të pushimit në institucionet shtetërore ", konkretisht pika 4 "Pushimet". i ndryshuar , Nga këqyrja e dokumentacionit u konstatua se për viti 2020 në veprimet e thesarit për punonjësen A Grizhja si rrjedhojë e ndryshimit të pozicionit të punës përmes procedurës së lëvizjes paralele, ka përfituar lejen vjetore të pa kryerper vitin 2020, konkretisht 18 ditë kalendarike, veprim ky bazuar në vendimin nr.511, datë 24.10.2002 "Për kohëzgjatjen e punës dhe të pushimit në institucionet shtetërore", konkretisht pika 3 e kreut II "Pushimet". I ndryshuar. Nga përlllogaritja u konstatua se punonjësja duhet të përfitonte 12 ditë kalendarike dhe si rrjedhojë diferenca 19,092 lekë është përfituar në mënyrë të gabuar dhe konsiderohet dëm ekonomik për buxhetin e shtetit</p>	<p>pagesë për ditët e lejes së pa kryer në këtë institucion, në kredi të punonjësit përfitues.</p>	
<p>10.</p>	<p>Nga auditimi u konstatua se për vitin 2020 procesi i inventarizimit nuk është kryer brenda vitit 2020, por në fillim të vitit 2021. Ky veprim bie në kundërshtim me ligjin nr.9228 datë.29.04.2004 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare" me ndryshimet, Neni 7, si dhe me Udhëzimin Nr.30, dt 27.12.2011 "Për Menaxhimin e Aktiveve në njësitë e sektorit publik". Pika 74 .”Konkretisht procesi inventarizimit është kryer me Urdhërin nr 10 Prot dt 05.02.2021(nr 123 prot dt 05.02.2021)“ Për ngritjen e komisionit, për kryerjen e inventarizimit të aktiveve per vitin 2020..</p>	<p>Rekomandojmë që raste të tilla të mos përsëriten në vijimësi. NA, NZ dhe personeli i përfshirë, të marrin masat që në proceset e inventarizimit të rradhës të meret në konsideratë Udhëzimi Nr.30, dt 27.12.2011 "Për Menaxhimin e Aktiveve në njësitë e sektorit publik". Pika 74.” Çdo njësi publike duhet të kontrollojë të paktën një herë në vit ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe dokumentacionit mbështetës. Rezultatet e inventarizimit në cdo rast duhet të dokumentohen me një relacion përkatës</p>	<p>I mesëm</p>

11.	<p>Drejtoria e Ndhmës Juridike Falas ka dy qendra të ndihmës juridike parësore të financuara nga Buxheti i DNIF-së, nga katër që janë parashikuar në Urdhrin e Kryeministrit.</p> <p>Situata: Moshapja e katër qendrave me buxhetin e shtetit sipas parashikimit në Urdhrin e Kryeministrit.</p> <p>Kriteri: <i>Urdhri nr.59, datë 25.03.2019 “Për miratimin e strukturës dhe organikës së Drejtorisë së Ndhmës Juridike Falas”.</i></p> <p>Ndikimi/Efekti: Hapja e katër qendrave të parashikuara do të mundësojë ofrimin e shërbimit në gjithë territorin e R.SH.</p>	<p>Të zbatohet Urdhri i Kryeministrit nr.59, datë 25.03.2019 “Për miratimin e Strukturës dhe Organikës së Drejtorisë së Ndhmës Juridike Falas, ku është parashikuar që DNJF-ja do të ketë 4 qendra të ndihmës juridike parësore në qarqe.</p>	I mesëm
12.	<p>Nëpunësi zbatues i DNJF-së i caktuar me shkresën nr.9747 prot., datë 4.6.2020 “Mbi caktimin e Nëpunësit Zbatues të përkohshëm për Drejtorinë e Ndhmës Juridike Falas” të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë nuk ka ndjekur procedurën e dorëzimit të materialeve në ngarkim për punonjësit që largohen, veprim i cili vjen në kundërshtim me pikën 10 dhe 13 të udhëzimit nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, si dhe nga ana e DNJF-së nuk është ngritur Komisioni për marrjen në dorëzim të materialeve.</p> <p>Situata: Nga ana e nëpunësit zbatues është mbajtur një procesverbal për dorëzimin e materialeve në ngarkim e firmosur vetëm nga nëpunësi zbatues, por nuk evidentohet nëse këto materiale janë marrë në dorëzim nga ndonjë punonjës i DNJF-së.</p> <p>Kriteri: Pika 13 e udhëzimit nr.30, datë 27.12.2011 shprehet se: <i>Punonjësit që kanë në ngarkim aktive, në rast se largohen ose transferohen nga puna, bëjnë më parë dorëzimin e tyre brenda afatit të përcaktuar nga Nëpunësi Autorizues i njësisë respektive sipas specifikave të aktiveve.</i> Pika 10 e Udhëzimit nr.30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit</p>	<p>Rekomandojmë që raste të tilla të mos përsëriten në vijimësi si dhe të zbatohet procedura e dorëzimit të materialeve në ngarkim të secilit punonjës të DNJF-së konform Udhëzimit nr.30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.</p>	I mesëm

	<p>publik”, “Përgjegjësitë e menaxherëve të tjerë, nëpunësve dhe punonjësve publike”</p> <p>Ndikimi/Efekti: Mosrespektimi i procedurës së dorëzimit të materialeve në ngarkim, për punonjësit që largohen nga nga institucioneve sjell vështirë në vazhdimësinë e proceseve të punës, si dhe ka sjellur vështirësi për realizimin e auditimit financiar për periudhën kur nëpunësja zbatuese ka qënë e caktuar si e tillë me shkresën e MFE-së.</p> <p>Shkaku: Procesverbali i dorëzimit të materialeve nga ana e ish nëpunësit zbatues nuk është dorëzuar konform udhëzimit nr.30/2011 dhe nga ana e DNJF-së nuk është ngritur një komision për dorëzimin e materialeve në ngarkim të nëpunësit zbatues.</p>		
13.	<p>Nga auditimi i zbatimit të procedurave të përcaktuara në Ligjin nr.10296, datë 8.7.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” u konstatua se në tërësi ka funksionuar sistemi i menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe rezulton pjesërisht efektiv.</p> <p>Situata: Aktualisht manualët e proceseve të punës, harta e proceseve të punës dhe gjurmën e auditimit nuk janë përgatitur nga Drejtoritë e DNJF-së.</p> <p>Kriteri: Parimi 12 Aktivitetet e Kontrollit “Vendosja e aktiviteteve të kontrollit përmes politikave dhe procedurave”. Aneksi 2,3 dhe 4 i Manualit të Menaxhimit Kontrollit Financiar.</p> <p>Ndikimi/Efekti: Mbështetja në këto procedura të shkruara do të ndihmojë institucionin në realizimin e objektivave dhe përdorimin e fondeve buxhetore në mënyrë të ligjshme, ekonomike, efektive dhe efëçiente</p> <p>Shkaku: Drejtoritë e DNJF-së duhet të angazhohen në drejtim të rishikimit dhe ndërtimit të instrumentave të MFK, në mbështetje të ligjit nr.10296, datë 8.7.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”.</p>	<p>Të ndiqet hartimi dhe përditësimi i procesit të hartimit të manualeve të proceseve të punës, harta e proceseve dhe gjurmën e auditimit për të gjitha drejtoritë e DNJF-së.</p> <p>vend nga i njëjti komision.</p>	I mesëm

ANEKSI I. Gjatë auditimit, grupi i auditimit konstatoi disa problematika të cilat janë shprehur në këtë Aneks dhe duhet të mbahen parasysh nga subjekti i audituar (DNJF ja) për eliminimin e konstatimeve të evidentuara dhe marrjen e masave konkrete për mospërsëritjen e tyre në vazhdimësi.

Konstatim.1: Vetëm në një rast u konstatua mungesë dokumentacioni dhe konkretisht në Urdhrin nr.111, datë 10.09.2021 “Për mbikëqyrjen dhe kontrollin e performancës së ofruesve të Ndhmës Juridike Dytësore, Qarku Gjirokastrë.” Në këtë praktikë gjendej vetëm Memo drejtuar Drejtorit të Drejtorisë së Mbikëqyrjes së Ofritit të Shërbimit të Ndhmës Juridike dhe Drejtorit të Përgjithshëm dhe foto të ambienteve të zyrave të avokatëve të Ndhmës Juridike, Dhoma e Avokatisë Gjirokastrë. Në praktikë mungonin disa nga Anekset e përcaktuara në Urdhrin nr.531, datë 25.11.2019 të Ministrit të Drejtësisë (Aneksi 6).

Konkluzion.1: Të mbahet parasysh në vijimësi nga Drejtoria e Mbikëqyrjes së Standardeve të Ofritit të Shërbimit të Ndhmës Juridike që çdo praktikë të jetë e pajisur me dokumentacionin përkatës konform urdhrin nr.531, datë 25.11.2019 të Ministrit të Drejtësisë “Për miratimin e kriterëve dhe metodologjisë për vlerësimin e cilësisë së ofritit të shërbimeve të ndihmës juridike dhe procedurat e mbikëqyrjes nga DNJF e shërbimeve të ndihmës juridike”.

Kundërshtimet e subjektit të audituar: “Mbikëqyrja dhe kontrolli i performancës së ofruesve të shërbimit të ndihmës juridike kryhet në terren, pranë ambienteve të zyrave ku ofrohet shërbimi ku verifikohet nëse plotësohen të gjithë kriteret dhe indikatorët e parashikuar në metodologjinë e miratuar me urdhër të Ministrit.

Pas kontrollit të ambienteve dhe verifikimit të dokumentacionit të administruar pranë zyrave, grupi i punës vijon me plotësimin e Anekseve përkatëse sipas Urdhrit nr.531/2019. Aneksi plotësohet në të gjitha rubrikat dhe i përcillet ofruesit të shërbimit për komente dhe rekomandime. Lidhur me praktikën e urdhrin nr.111, datë 10.09.2021 “Për mbikëqyrjen dhe kontrollin e performancës së ofruesve të Ndhmës Juridike Dytësore, Qarku Gjirokastrë”, subjekti i audituar ka argumentuar se Aneksi 6 është plotësuar dhe i është përcjellë ofruesit të shërbimit të ndihmës juridike falas.”

Grupi i auditimit: Theksojmë se ky fakt nuk është bërë i ditur gjatë procesit të auditimit, si dhe Aneksi 6 nuk i është vënë në dispozicion grupit të auditimit deri në përfundim të angazhimit edhe pse iu është kërkuar disa herë të na vihet në dispozicion nga personat përgjegjës.

Konkluzioni përfundimtar: DNJF dhe Drejtoria e Mbikëqyrjes të marrin menjëherë masat për zbatimin e Urdhrit të Ministrit të Drejtësisë nr.531, datë 25.11.2019 të Ministrit të Drejtësisë “Për miratimin e kriterëve dhe metodologjisë për vlerësimin e cilësisë së ofritit të shërbimeve të ndihmës juridike dhe procedurat e mbikëqyrjes nga DNJF e shërbimeve të ndihmës juridike”. Të

respektohet kuadri ligjor në fuqi, si dhe çdo praktikë e DNJF-së të pasqyrojë vërtetësi të procesit, transparencë dhe zbatim korrekt të ligjit dhe akteve nënligjore.

Konstatim:

Disa nga problematikat e hasura që kanë çuar edhe në likuidimin me vonesë të faturave tatimore të avokatëve të ndihmës juridike dytësore kanë qënë:

-Lëshimi i faturës tatimore nga ana e avokatëve i pashoqëruar me dokumentacionin ligjor justifikues si kopje të vendimit të gjykatës, kërkesëpadi apo raport përmbledhës, mbi bazën e të cilave grupi i punës duhet të përcaktojë nëse i takon apo jo pagesa si dhe për përcaktimin e vlerës përkatëse sipas akteve proceduriale.

-Vendime të gjykatave të printuara nga sistemi (pa vulë dhe firmë) apo rastet e dërgimit të akteve të ekspertimit me vonesë nga ana e sekretarisë së gjykatave.

Konkluzion:

DNJF-ja dhe konkretisht Drejtoria e Mbikëqyrjes së Ofrimit të Shërbimit të Ndihmës Dytësore duhet të udhëzojë gjatë trajnimeve të avokatëve të ndihmës juridike dytësore dokumentacionin ligjor justifikues për shpërblimin e shërbimit të ofruar nga avokatët, kriteret formale dhe ligjore të dokumentacionit dhe të menaxhojë trajtimin e pagesave konform ligjit, në mënyrë që faturat tatimore të likuidohen brenda afatit të parashikuar në Ligjin nr.111/2017, neni 463 Kodi Civil dhe Ligj nr.48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare”.

Kundërshtimet e subjektit të audituar: Ky tejkallim i këtij afati mund të vijë si moskryerje në kohë të shqyrtimit të praktikës nga punonjësit, ose nga parregullsitë dokumentare të kërkesave të depozituara nga ofruesit. Më së shumti, kjo e dyta ndër të tjera ka mbingarkuar volumin e punës së punonjësve, duke vendosur një situatë që në aspektin menaxherial dhe të gjetjes së përgjegjësive së punonjësit është thuajse e pamundur.

Grupi i auditimit:

Udhëzimi nr.18, datë 05.08.2020 parashikon qartë në pikën:

Pika e II.2:

Kriteret e shpërblimit për shërbimin e ofruar nga avokati

1. Me përfundimin e procedurave të dhënies së ndihmës juridike, avokati duhet të paraqesë pranë Drejtorisë së Ndihmës Juridike Falas formularin për shpërblimin, për ndihmën e ofruar, në përputhje me kontratën vjetore të lidhur midis avokatit dhe kësaj drejtorie.

2. Formulari për shpërblimin për ndihmën juridike shoqërohet me: a) faturën tatimore të shërbimit të ofruar; b) kopje të vendimit të gjykatave të dhëna për çështjen ose kopje të akteve të tjera, të përpiluara sipas shtojcës 1; c) raportin për përfundimin e punës, sipas formatit të miratuar nga Ministria e Drejtësisë.

Konkluzioni përfundimtar:

DNJF-ja dhe konkretisht Drejtoria e Mbikëqyrjes së Ofrimit të Shërbimit të Ndhmës Dytësore duhet të udhëzojë gjatë trajnimeve të avokatëve të ndihmës juridike dytësore dokumentacionin ligjor justifikues për shpërblimin e shërbimit të ofruar nga avokatët, kriteret formale dhe ligjore të dokumentacionit dhe të menaxhojë trajtimin e pagesave konform ligjit, në mënyrë që faturat tatimore të likujdohen brenda afatit të parashikuar në Ligjin nr.111/2017, neni 463 Kodi Civil dhe Ligj nr.48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare.

Lidhur me pagesat e avokatëve: Drejtoria e Ndhmës Juridike Falas është një institucion i krijuar rishtazi dhe janë ende në proces të krijimit të një praktike të unifikuar pune, për rrjedhojë vlerësimi i pagesave të avokatëve vlerësohet me një nivel risku të lartë. Duke qënë se praktika e përmendur në projekt raport përbën një rast *sui generis* (papajtueshmëria për shkak të ushtrimit të funksionit të avokatisë), i rekomandojmë DNJF-së dhe Drejtorisë së Mbikëqyrjes së Ofrimit të Shërbimit të Ndhmës Dytësore t’i kushtojnë një rëndësi të veçantë vlerësimit të pagesave të avokatëve të ndihmës juridike falas duke interpretuar drejtë dhe pa konfunduar bazën ligjore dhe konkretisht ligjin nr.111/2017 “Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti”, udhëzimin e përbashkët nr.18, datë 05.08.2020 dhe Kontratën për ofrimin e shërbimit të ndihmës juridike dytësore.

Konstatim.2: Disa nga problematikat e hasura që kanë çuar edhe në likuidimin me vonesë të faturave tatimore të avokatëve të ndihmës juridike dytësore kanë qënë:

-Lëshimi i faturës tatimore nga ana e avokatëve i pashoqëruar me dokumentacionin ligjor justifikues si kopje të vendimit të gjykatës, kërkesëpadi apo raport përmbledhës, mbi bazën e të cilave grupi i punës duhet të përcaktojë nëse i takon apo jo pagesa si dhe për përcaktimin e vlerës përkatëse sipas akteve procedurale.

-Vendime të gjykatave të printuara nga sistemi (pa vulë dhe firmë) apo rastet e dërgimit të akteve të ekspertimit me vonesë nga ana e sekretarisë së gjykatave.

Konkluzion.2.1: DNJF-ja dhe konkretisht Drejtoria e Mbikëqyrjes së Ofrimit të Shërbimit të Ndhmës Dytësore duhet të udhëzojë gjatë trajnimeve të avokatëve të ndihmës juridike dytësore dokumentacionin ligjor justifikues për shpërblimin e shërbimit të ofruar nga avokatët, kriteret formale dhe ligjore të dokumentacionit dhe të menaxhojë trajtimin e pagesave konform ligjit, në mënyrë që faturat tatimore të likujdohen brenda afatit të parashikuar në Ligjin nr.111/2017, neni 463 Kodi Civil dhe Ligj nr.48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare”.

Konstatim 3.1: Urdhri nr.301, datë 30.07.2020 për ndryshimin e antarëve të komisionit të blerjeve të vogla ka dal si rezultat se dy nga antarët e komisionit të blerjeve të vogla kanë marrë lejen e zakonshme. Kjo mënyrë e trajtimit të komisionit të blerjeve të vogla është përdorur në mënyrë të përsëritur për vitin 2020-2021. Kjo praktikë mund të ndodhë në kushtet e largimit të punonjësve nga institucioni ose të transferimit të punonjësit, ose për një sëmundje të gjatë, por jo për shkak të marrjes së lejes së zakonshme, si veprime me risk dhe jo eficient i punës, në lidhje me njësinë e prokurimit duke lënë hapësira për gabime.

Konkluzion: Këshillojmë që praktika të tilla të mos përsëriten më në të ardhmen

Konstatim3.2: Nga auditimi u konstatua se në regjistrat e realizimeve të prokurimit publik për periudhën e audituar, të pasqyruara grupit të auditimit, konstatohet shkalla e ulët e realizimit të mallrave të prokurueshme, kjo për arsye të situatës së vështirë të tërmetit dhe pandemisë si dhe ristrukturimi i institucionit, por në asnjë rast nuk e justifikon mosrealizimin e objektivave kryesore të institucionit ku një vend të rëndësishëm zë edhe përdorimi me efektivitet i fondeve buxhetore të prokurueshme. **Njësia e prokurimeve** në bashkëpunim me drejtorinë e financës duhet të ndjekin me përgjegjësi këtë fenomen, pasi kjo situatë ndikon negativisht në performancën financiare të DNJF-së.

Këshillohet të studiohet me përgjegjëshmëri procesi i plotësimit të regjistrat të parashikimeve të prokurimeve publike dhe ndjekja me efikasitet e tij.

Konkluzioni: Njësia e prokurimeve në bashkëpunim me strukturat mbështetëse, duhet të kryej me përgjegjësi realizimin me sukses të regjistrat të parashikimeve të prokurimeve publike dhe ndjekjen e këtyre zërave që të eliminojë ndikimin negativ të performancës buxhetore si dhe efikasitetin e monitorimit të fondeve.

Konstatim.4: Vlen të theksojmë se për periudhën 2019-2020, grupit të auditimit ju vështirësua shumë puna në lidhje me auditimin e anës dokumentare dhe justifikuese të trasaksioneve ekonomike si dhe të pasqyrave financiar për arsye se në këtë institucion kishin ndryshuar 4 nëpunës zbatues, duke na paraqitur vështirësi në konkluzionin përfundimtar për këtë institucion. Mbështetur në Ligj nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”¹, KREU II -Dispozita të përgjithshme mbi dokumentet kontabël dhe pasqyrat financiare- Neni 8 -Ruajtja e dokumenteve kontabël -

Dokumentet kontabël ruhen në selinë, ku zhvillohet aktiviteti ekonomik i njësisë ekonomike, **për 10 vjet rresht, pas mbylljes së periudhës raportuese së cilës i përkasin, me përjashtim të atyre që, me ligj ose akt tjetër nënligjor, u përcaktohet një afat më i gjatë ruajtjeje.** I njëjti afat zbatohet edhe për dokumentet informatike (bartësit) dhe printimet e tyre. 2. Pasqyrat financiare të grupit ruhen nga njësia mëmë.

Konkluzioni.4.1: Rekomandojmë që dispozita e mësipërme e Ligj nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare” neni 8, pika 1 dhe pika 2 të zbatohen me përpikmëri në të ardhmen në këtë institucion, duke rritur shkallën e bashkëveprimit ndërsektorial për arritjen e objektivave të Institucionit.

Në përgjithësi urdhër shpenzimet kishin të bashkëlidhur dokumentin justifikues si faturat, kontratat e lidhura për blerjet e shërbimet, proces verbalët dhe aktet e marrjes në dorëzim të mallrave apo shërbimeve

Konstatim.5: Gjatë procesit të auditimit për vitin 2019 u konstatua mosrakordim i vlerave të inventarit fizik me atë të pasqyruar në kontabilitet. Jemi përpara faktit të një mosrakordimi midis

inventarit fizik dhe atij kontabël. Diferenca (2,804,137-2,532,337) = 271,800 lekë përfaqëson vlerën më shumë në kontabilitet sesa në inventarizimin fizik të kryer nga grupi i inventarizimit. Për vitin 2020 u konstatua mosrakovdimi midis inventarit fizik dhe atij kontabël në shumën 60,817 lekë përfaqëson vlerën më shumë në kontabilitet sesa në inventarizimin fizik të kryer nga grupi i inventarizimit. Inventarizimi i aktiveve dhe detyrimeve kryhen nën përgjegjësinë dhe sipas procedurave të miratuara nga organi i drejtimit të njësisë ekonomike, që aktivet dhe detyrimet të paraqiten me vërtetësi **dhe besueshmëri në pasqyrat financiare vjetore.**

Konkluzion.5.1: Regjistrimet kontabël justifikohen me evidencë mbështetëse, në formë dokumentare ose informatike, që sigurojnë besueshmërinë e tyre. Evidenca mbështetëse mbahet si provë dokumentare gjatë gjithë periudhës kohore, të përcaktuar në ligj. Për çdo regjistrim kontabël duhet të shkruhet origjina, natyra, data dhe përmbajtja e veprimit ekonomik ose e ngjarjes. Zbatimi i Ligjit nr 9228, dt 29/04/2004 “Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare” me ndryshimet, Neni 7 pika .2. Inventarizimi i aktiveve dhe detyrimeve kryhen nën përgjegjësinë dhe sipas procedurave të miratuara nga organi i drejtimit të njësisë ekonomike, që aktivet dhe detyrimet të paraqiten me vërtetësi **dhe besueshmëri në pasqyrat financiare vjetore.** Udhëzimin nr 8 dt 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të qeverisjes së përgjithëshme pika 30.

Raporti përfundimtar i auditimit mbahet në 3(tre) kopje, 1(një) prej të cilave i dërgohet palës së audituar për dijeni dhe sqarim, 1(një) kopje qëndron në arkivin e Ministrisë së Drejtësisë, dhe 1 kopje në dosjen e angazhimit të auditimit.

Subjekti i audituar jo më vonë se 30 ditë pune nga data e marrjes së raportit përfundimtar, duhet të paraqesë me shkrim plan veprimin e zbatimit të rekomandimeve të shprehura në këtë raport auditimi nga grupi i auditimit.

Grupi i Auditimit në Ministrinë e Drejtësisë.

Alma NASKA (Përgjegjëse Grupi)

Adriana KALEMAJ (Anëtare grupi)

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E DREJTËSISË
DREJTORIA E NDIHMËS JURIDIKE FALAS

Nr _____ prot.

Tiranë, më __. __. 2022

Lënda: Plan veprimi

MINISTRISË SË DREJTËSISË
DREJTORISË SË AUDITIMIT

TIRANË

Në zbatim të ligjit nr. 114/2015 "Për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik", i ndryshuar dhe Urdhërit 100, datë 25.10.2016 të Ministrisë së Financave mbi "Manualin e Auditimit të Brendshëm", të ndryshuar, Kapitulli IV, po paraqesim Plan Veprimin për subjektin e audituar, Aparati i Ministrisë së Drejtësisë, subjekt i audituar në bazë të Programit të Auditimit të miratuar nga Drejtori i Komanduar, Z.Gentjan Thoma, me nr. 483/1 prot, datë 27.01.2022 "Për auditimin e Drejtorisë së Ndihmës Juridike Falas".

Nr.	Rekomandimet	Renditja sipas nivelit	Referenca e parag.në raport	Reagimi i menaxhimit të subjektit të audituar	Afati i përcaktuar	Personat përgjegjës për realizimin e rekomandimeve
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

